

Abstrakt (teze):

Východisko: Předkládaná studie je sondou do problematiky týkající se stravovacích návyků a pitného režimu dárců krevní plazmy.

Cíle: Cílem výzkumu bylo zjistit povědomí dárců krevní plazmy o správné výživě, posoudit jejich stravovací návyky a pitný režim. Zjistit informovanost dárců o plazmaferéze, znalost potravin vhodných k doplnění bílkovin po odběru a železa při nízké hladině hemoglobinu. Porovnat rozdíl ve stravování u mužů a žen. Zmapovat četnost vyřazení dárců z plazmaferézy kvůli nízké hladině hemoglobinu, vysoké hladině leukocytů či chylózní plazmě. V závěru respondenti hodnotí vlastní znalost dané problematiky.

Metody: Výzkum probíhal metodou standardizovaného anonymního dotazníku. Při zachování etických zásad byla zpracována souhrnná data 300 respondentů navštěvujících soukromé plazmatické centrum. Průzkum probíhal v rozmezí 14 dnů, od 18. 11. 2015 do 2. 12. 2015, aby nedošlo k situaci, že bude dotazník vyplněn jedním respondentem vícekrát. Dotazníky vyplňovali klienti anonymně při čekání na odběr krevní plazmy či v jeho průběhu na odběrovém sále.

Výsledky: Průzkumu se účastnilo 171 (57 %) žen a 129 (43 %) mužů. Nejčastěji se jednalo o mladé klienty ve věku 18 až 25 let. S nízkou hladinou hemoglobinu se již setkala 23 % respondentů, vysoká hladina leukocytů se objevila u 4 % respondentů a 5 % mělo již v minulosti problémy s chylózní plazmou, což bylo zřejmé při zhodnocení jejich stravovacích návyků. Informovanost dárců byla velmi dobrá, stejně jako jejich znalost doporučených potravin před plazmaferézou, přesto velice často docházelo ke konzumaci nevhodných potravin.

Závěr: Výzkum přinesl podrobnější pohled na stravovací režim a informovanost dárců krevní plazmy. Měl by být motivací k lepší edukaci klientů o plazmaferéze a kritériích odběru, jelikož informací o tomto tématu je stále velmi málo.

Klíčová slova: krevní plazma, dárci plazmy, plazmaferéza, stravovací režim, hemoglobin